C/2024/3994

17.7.2024

P9_TA(2023)0267

Beskyttelse af journalister rundt om i verden og EU's politik på området

Europa-Parlamentets beslutning af 11. juli 2023 om beskyttelse af journalister rundt om i verden og EU's politik på området (2022/2057(INI))

(C/2024/3994)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder,

— der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder fra 1966 og til Menneskerettighedskomitéens almindelige kommentar nr. 34 om artikel 19 heri omhandlende menings- og ytringsfrihed,

— der henviser til FN's konvention mod korruption fra 2005 og UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed fra 2005,

— der henviser til rapporten fra FN's særlige rapportør om fremme og beskyttelse af retten til menings- og ytringsfrihed af 13. april 2021 om desinformation og menings- og ytringsfrihed og rapporten fra 20. april 2022 med titlen "Reinforcing media freedom and the safety of journalists in the digital age" (Styrkelse af mediefriheden og journalisters sikkerhed i den digitale tidsalder),

— der henviser til FN's handlingsplan om journalisters sikkerhed og spørgsmålet om straffrihed af 12. april 2012,

— der henviser til artikel 4 i den tredje Genèvekonvention vedrørende "krigskorrespondenter" og artikel 79 i tillægsprotokol I vedrørende "foranstaltninger til beskyttelse af journalister i væbnede konflikter" og andre artikler, som beskytter disse faggrupper på grund af deres status som civile i perioder med væbnet konflikt,

— der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution 1738 (2006) af 23. december 2006 om beskyttelse af civile under væbnede konflikter, som fordømmer angreb på journalister i konfliktsituationer,

— der henviser til den fælles erklæring fra FN's særlige rapportør om menings- og ytringsfrihed, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa, OSCE's repræsentant for mediefrihed, Organisationen af Amerikanske Staters særlige rapportør om ytringsfrihed og Den Afrikanske Menneskerettighedskommissions særlige rapportør om ytringsfrihed og adgang til oplysninger af 20. oktober 2021 om politikere, embedsmænd og ytringsfrihed,

— der henviser til resultaterne af det 25. møde i OSCE's ministerråd den 7. december 2018, navnlig afgørelse nr. 3/18 om journalisters sikkerhed,

— der henviser til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 10 i TEUF om udformningen og gennemførelsen af EU's politikker og aktiviteter,

— der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention, særlig artikel 10 om ytringsfrihed,

— der henviser til EU's retningslinjer vedrørende menneskerettighederne hvad angår ytringsfrihed online og offline, som blev vedtaget af Rådet den 12. maj 2014,

— der henviser til Kommissionens handlingsplan for europæisk demokrati af 3. december 2020 (COM(2020)0790),

— der henviser til Kommissionens adfærdskodeks for bekæmpelse af ulovlig hadefuld tale på internettet, der blev fremlagt i maj 2016, og til dens syvende evaluering heraf af 7. oktober 2021, der førte til udarbejdelsen af faktabladet "Factsheet – 7th evaluation of the Code of Conduct",

— der henviser til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 27. april 2022 om beskyttelse af personer, der engagerer sig offentligt, mod åbenbart grundløse eller urimelige retssager ("strategiske retssager mod offentligt engagement") (COM(2022)0177),

— der henviser til Rådets konklusioner af 25. maj 2020 om mediekendskab i en foranderlig verden,

— der henviser til rapporten fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik af 3. maj 2022 med titlen "The safety of journalists is a priority for the European Union",

— der henviser til Europarådets arbejde for at fremme beskyttelsen af og sikkerheden for journalister, navnlig anbefaling CM/Rec(2016)4 fra Ministerkomitéen til medlemsstaterne af 13. april 2016 om beskyttelse af journalistik og journalisters og andre medieaktørers sikkerhed og anbefaling CM/Rec(2018)1 fra Ministerkomitéen til medlemsstaterne af 7. marts 2018 om mediepluralisme og gennemsigtighed i medieejerskab,

— der henviser til Kommissionens henstilling C(2021)6650 af 16. september 2021,

— der henviser til Europarådets Ministerkomités erklæring af 13. februar 2019 om kvalitetsjournalistikkens finansielle bæredygtighed i den digitale tidsalder og til dens årsberetning for 2022 med titlen "Defending Press Freedom in Times of Tensions and Conflict",

— der henviser til Addis Abeba-erklæringen om anerkendelse af satiretegninger som en grundlæggende rettighed, der blev forelagt UNESCO i anledning af verdensdagen for pressefrihed den 3. maj 2019,

— der henviser til partnerskabsaftalen mellem EU og medlemmerne af Organisationen af Stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (OACSS), der blev paraferet af EU's og OACSS-chefforhandlerne den 15. april 2021, særlig artikel 9 og artikel 11, stk. 2,

— der henviser til tildelingen af Nobels fredspris i 2021 til journalisterne Maria Ressa og Dmitrij Mouratov fra henholdsvis Filippinerne og Rusland som en anerkendelse af deres fremragende indsats for at beskytte journalisters frihed,

— der henviser til Den Blandede Parlamentariske Forsamling ACS-EU's beslutning af 28. november 2019 om de sociale mediers indvirkning på regeringsførelse, udvikling, demokrati og stabilitet (ACS-EU/102.745/19/fin.),

— der henviser til sine beslutningsforslag, der er forelagt til forhandling om tilfælde af krænkelser af menneskerettighederne, demokratiet og retsstatsprincippet i henhold til forretningsordenens artikel 144,

— der henviser til forretningsordenens artikel 54,

— der henviser til udtalelse fra Kultur- og Uddannelsesudvalget,

— der henviser til betænkning fra Kultur- og Uddannelsesudvalget (A9-0206/2023),

A. der henviser til, at alle mennesker har ret til ytrings-, menings- og informationsfrihed; der henviser til, at denne ret omfatter frihed til at hævde sin opfattelse uden indblanding og til at søge, modtage og meddele oplysning og tanker ved et hvilket som helst meddelelsesmiddel og uanset landegrænser; der henviser til, at demokratier kun kan fungere, når borgerne har adgang til uafhængig og pålidelig information, og når de offentlige myndigheders handlinger undersøges effektivt af medier og andre eksterne observatører, og alle former for menneskerettighedskrænkelser afdækkes; der henviser til, at mediefrihed og mediepluralisme er helt afgørende for retten til ytrings- og informationsfrihed og også muliggør demokratiske, frie og deltagende samfund; der henviser til, at styrkelse af gennemsigtighed og demokratisk ansvarlighed hører til blandt journalisters og uafhængige mediers vigtigste demokratiske opgaver; der henviser til, at informationsfrihed er en grundlæggende rettighed, der er anerkendt i EU's charter om grundlæggende rettigheder; der henviser til, at journalister kan spille en afgørende rolle med hensyn til at fremme demokratiske værdier, menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder;

B. der henviser til, at en journalist er en person, der observerer, beskriver, dokumenterer, undersøger og analyserer begivenheder, udtalelser, politikker og ethvert forslag, der kan påvirke samfundet, med det formål at systematisere sådanne oplysninger og indsamle og analysere fakta for at informere hele eller dele af samfundet både online og offline; der henviser til, at Menneskerettighedskomitéen i sin almindelige kommentar nr. 34 (2011) har defineret journalistik som en funktion, der udøves af en bred vifte af aktører, herunder professionelle journalister og analytikere på fuld tid samt bloggere og andre, der engagerer sig gennem selvpublicering på tryk, på internettet eller andre steder;

C. der henviser til, at stater har pligt til at beskytte de grundlæggende rettigheder, der er forbundet med journalistik og mediefrihed, såsom retten til ytrings- og meningsfrihed, retten til livet, retten til personlig værdighed og retten til respekt for journalisters korrespondance i dens forskellige former; der henviser til, at den humanitære folkeret indeholder bestemmelser om beskyttelse af journalister og krigskorrespondenter, som yder dem særlig beskyttelse i forbindelse med væbnede konflikter; der henviser til, at international menneskerettighedslovgivning forbyder alle former for forskelsbehandling uden nogen form for sondring, herunder på grund af race, farve, køn, sprog, religion, politiske eller andre anskuelser, national eller social oprindelse samt formueforhold, fødsel eller anden status; der henviser til, at den utilstrækkelige beskyttelse af journalister og den voksende fjendtlighed, som visse offentlige personer udviser over for journalister, i nogle tilfælde fører til, at deres grundlæggende rettigheder i betydelig grad krænkes;

D. der henviser til, at journalister og andre mediefolk har til opgave at give offentligheden oplysninger om generelle eller særlige emner af interesse så ansvarligt og så objektivt som muligt; der henviser til, at det er vigtigt at tage hensyn til den samfundsmæssige rolle, som udfyldes af alle mediefolk, herunder støttepersonale, såvel som aktive i græsrodsmedier og såkaldte borgerjournalister;

E. der henviser til, at der i de seneste år er sket et fald i pressefriheden og en stigning i omfanget af fysiske angreb, chikane, herunder online, og intimidering med det formål at bringe journalister, navnlig krigskorrespondenter, undersøgende journalister, der arbejder for at afsløre korruption, menneskehandel, virksomhedsmisbrug eller forseelser begået af politiske aktører, og journalister, der rapporterer om situationer i visse totalitære stater eller diktaturer, til tavshed; der henviser til, at et stigende antal journalister bliver dræbt uden for væbnede konfliktområder; der henviser til, at lokale journalister, der dækker lokalstof, udgør langt det største antal ofre; der henviser til, at journalister ved at indsamle og formidle pålidelige oplysninger om væbnede konflikter udfører en afgørende opgave af offentlig interesse; der henviser til, at situationen kræver en hurtig indsats for at opretholde de uafhængige mediers afgørende rolle med hensyn til at sikre gennemsigtighed og ansvarsplacering;

F. der henviser til, at nogle myndigheder bevidst nægter journalister adgang til konfliktområder for at styre, hvilke oplysninger der slipper ud, bringe whistleblowere til tavshed, dække over krænkelser af menneskerettighederne og kontrollere den offentlige mening; der henviser til, at korrespondenter i mange tilfælde møder adskillige problemer med og bevidst hindres i at få adgang til lande eller specifikke områder, hvor der finder konflikter eller alvorlige menneskerettighedskrænkelser sted; der henviser til, at manglende adgang til disse områder undergraver kvaliteten af deres rapportering om udviklingen på stedet, hvilket muliggør flere desinformationskampagner og mere misinformation både i offline- og i onlinemedier;

G. der henviser til, at journalister møder en lang række problemer i forbindelse med udførelsen af deres arbejde, herunder begrænsninger af deres bevægelsesfrihed, f.eks. deportation eller at blive nægtet indrejse i et land eller område, rejseforbud, grundløs arrestation og tilbageholdelse, tortur, seksuel vold, navnlig mod kvindelige journalister, overtrædelse af retssikkerhedsgarantier, domfældelse på grundlag af falske anklager, beslaglæggelse og beskadigelse af udstyr, tyveri af oplysninger, ulovlig overvågning og indbrud på deres kontorer, intimidering, chikane af familiemedlemmer, dødstrusler, stigmatisering og smædekampagner, urimelige retssager, bortførelser, tvungne forsvindinger, drab og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf;

H. der henviser til, at undersøgende journalister, der arbejder for at afsløre korruption og i kampen mod organiseret kriminalitet, er særligt udsatte; der henviser til, at journalister har brug for direkte, øjeblikkelig og ubesværet adgang til oplysninger for at kunne gå beslutningstagerne efter i sømmene;

I. der henviser til, at journalister har brug for pålidelige kilder til deres undersøgende arbejde; der henviser til, at whistleblowere er vigtige informationskilder for journalister, herunder i kampen mod korruption og organiseret kriminalitet, og kan spille en afgørende rolle med hensyn til at opdage og indberette uregelmæssigheder og forseelser; der henviser til, at de derved kan styrke den demokratiske ansvarlighed og gennemsigtighed; der henviser til, at passende beskyttelse af whistleblowere er en forudsætning for at sikre deres effektivitet; der henviser til, at den internationale menneskerettighedslovgivning giver en stærk beskyttelse af whistleblowere, journalistiske kilder og rapportering i offentlighedens interesse;

J. der henviser til, at den teknologiske innovation har øget enkeltpersoners, staters og andre aktørers kapacitet til at udspionere journalister, krænke deres ret til privatlivets fred og deres kilders ret til fortrolighed, kompromittere deres digitale sikkerhed og censurere dem; der henviser til, at sådanne anslag kan bestå i at indsamle data ulovligt eller i strid med international menneskerettighedslovgivning og standarder for privatlivets fred, kompromittere journalisters konti, låse dem ude af deres konti, inficere deres konti med malware, udsætte dem for hadefuldt og voldeligt indhold, offentligt miskreditere dem eller indsamle og offentliggøre personoplysninger om dem eller deres familiemedlemmer eller endda bruge de indsamlede oplysninger til at snigmyrde dem; der henviser til, at overvågning og digitale trusler har en negativ indvirkning på pressefriheden på verdensplan og begrænser journalisters mulighed for at undersøge og rapportere;

K. der henviser til, at journalister udsættes for stigende chikane og trusler mod deres sikkerhed og deres liv på onlineplatforme såsom fora, sociale medier, via e-mails og chatwebsites, af personer med ondsindede hensigter og af visse statslige myndigheder, navnlig myndighederne i lande eller regioner, hvor disse journalister er aktive og forsøger eller lykkes med at afsløre menneskerettighedsproblemer, korruption af offentlige eller private virksomheder eller sætter fokus på forsøg på at vildlede offentligheden gennem desinformations-, intimiderings- og misinformations-kampagner;

L. der henviser til, at ifølge Komitéen til Beskyttelse af Journalister blev 67 journalister dræbt i 2022, og 64 blev meldt savnet; der henviser til, at ifølge data, der er offentliggjort af Journalister uden Grænser, er der mellem 2003 og 2022 blevet dræbt 1 668 journalister på verdensplan, og ifølge denne organisations årlige undersøgelse af vold og overgreb mod journalister fra 2022 er i alt 533 journalister blevet tilbageholdt i 2022 i forbindelse med udførelsen af deres arbejde; der henviser til, at UNESCO's rapport om ytringsfrihed for 2021-2022, der blev offentliggjort den 17. januar 2023, konstaterer, at 86 journalister døde i 2022, hvilket svarer til én hver fjerde dag og er en stigning fra i alt 55 drab i 2021;

M. der henviser til, at journalisters sikkerhed er afgørende, for at de kan udføre deres arbejde ordentligt; der henviser til, at staterne skal garantere beskyttelsen af alle journalister, der opererer på deres territorium; der henviser til, at der mangler solide internationale foranstaltninger til at beskytte journalister og bekæmpe straffrihed for forbrydelser mod journalister; der henviser til, at FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder har opfordret til, at der oprettes en international taskforce for forebyggelse, efterforskning og retsforfølgelse af angreb på journalister;

N. der henviser til, at coronakrisen har fremhævet den afgørende rolle, som journalister spiller med hensyn til at give borgerne pålidelige og verificerede oplysninger; der henviser til, at der derfor skal gøres en større indsats for at skabe sikre og passende arbejdsvilkår for journalister og mediefolk; der henviser til, at visse stater med urette har anvendt coronarestriktionerne som en metode til ulovligt at begrænse journalisters arbejde, navnlig med hensyn til deres rapportering om menneskerettighedskrænkelser;

O. der henviser til, at faktatjek er en specifik journalistisk aktivitet, der omfatter kontrol af fakta eller at anfægte officielle udlægninger med det formål at tackle desinformation eller afsløre misinformation både offline og online; der henviser til, at faktatjekkere opererer i en verden, hvor informationsstrømmen er omfattende, og hvor algoritmer polariserer debatter; der henviser til, at dette indebærer en risiko for, at faktatjekkere udsættes for angreb, trusler, chikane online samt pres fra myndigheder og urimelige retssager;

P. der henviser til, at den hurtige vækst i onlinemedier og sociale medier har forstærket mis- og desinformationen samt udbredelsen af falske nyheder, der har til formål at miskreditere troværdige informationskilder og er rettet mod journalister, faktatjekkere og mediefolk, der forsøger at begrænse denne spredning; der henviser til, at befolkningen i stadigt stigende grad vender sig mod internettet og de sociale medier for at få oplysninger;

Q. der henviser til, at desinformation og misinformation kan have alvorlige konsekvenser for beskyttelsen af menneskerettigheder og kan udgøre en betydelig trussel mod demokratiets værdier og de individuelle frihedsrettigheder; der henviser til, at falske nyheder ofte udnytter stærke følelser og forfattes for at tiltrække opmærksomhed, således at de spredes nemmere og hurtigere end rigtige nyheder; der henviser til, at aktiviteter vedrørende bekæmpelse af desinformation anses for at være i offentlighedens interesse;

R. der henviser til, at politisk journalistik ifølge Kommissionen er særligt truet, da pludselige anslag mod den sociale orden eller kriser ofte tjener som påskud for statslige tiltag, der indskrænker mediefriheden og mediepluralismen og mediernes uafhængighed;

S. der henviser til, at angreb mod, intimidering og landsforvisning af, drab på og fængsling af journalister, satiretegnere, bloggere og mediefolk fortsat er et udbredt fænomen, og det samme gælder straffrihed for disse handlinger; der henviser til, at onlinemiljøer i stigende grad bliver fjendtlige, og at hadefuld tale og vold mod især kvindelige journalister er taget til; der henviser til, at disse forbrydelser begrænser offentlighedens muligheder for at modtage korrekte informationer og ideer og derfor påvirker dens ret til information og dens mulighed for at udøve tale- og ytringsfrihed og deltage i det politiske liv; der henviser til, at passende arbejdsvilkår for journalister indbefatter, at man undgår unødigt internt og eksternt pres, afhængighed, sårbarhed og ustabilitet og dermed risikoen for selvcensur;

T. der henviser til, at tilbageholdte journalister i nogle lande er blevet nægtet retten til advokatbistand og udsat for trusler og mishandlet under umenneskelige forhold; der henviser til, at retten til uafhængig og gennemsigtig adgang til domstolene er et centralt element i retsstaten, og at retten til en retfærdig rettergang skal sikres i hele verden;

U. der henviser til, at ud over vold mod journalister har intimidering, chikane, drab, straffrihed og manglende retsforfølgelse også en afskrækkende virkning og fører til selvcensur;

V. der henviser til, at overtagelse af medier, mangel på institutionel gennemsigtighed, hadefuld tale og desinformation i stigende grad udnyttes af statslige og ikke-statslige aktører til politiske formål til at forstærke den sociale polarisering, især af antidemokratiske politiske bevægelser; der henviser til, at disse praksisser især anvendes af autoritære regimer for at fastholde magten;

W. der henviser til, at velfinansierede og stærke public service-medier kan være garanter for demokratiske samfund; der henviser til, at public service-medier og deres journalister imidlertid møder stadig flere udfordringer, herunder politisk pres og markedspres samt beskæringer af de offentlige midler til medietjenester, hvilket blev yderligere forstærket af covid-19-pandemien;

X. der henviser til, at gennemsigtighed omkring mediernes ejerforhold og finansiering er meget vigtigt for at sikre mediepluralisme og uafhængig journalistik; der henviser til, at det er nødvendigt at gøre alt for at sikre, at mediesektoren er robust, at sikre dens uafhængighed og at øge mediefriheden og mediepluralismen; der henviser til, at gennemsigtighed i finansieringen af medier er et væsentligt element med hensyn til at fremme borgernes tillid;

Y. der henviser til, at kvindelige journalister udsættes for kønsspecifikke former for overlast såsom seksuel chikane og onlinechikane; der henviser til, at onlinechikane og overgreb ofte er voldsomt seksualiseret og ikke baseret på indholdet af deres ofres arbejde, men på deres fysiske træk, kulturelle baggrund eller privatliv; der henviser til, at disse trusler kan få kvindelige journalister til at udøve selvcensur og har en indskrænkende virkning på presse- og ytringsfriheden; der henviser til, at eksperter gentagne gange har fundet bevis for, at kvinder er i mindretal inden for alle mediesektorer, navnlig i kreative roller, og er alvorligt underrepræsenteret på de ledende, beslutningstagende niveauer; der henviser til, at flere lande fraråder eller sågar forbyder kvinder at forfølge en journalistisk karriere; der henviser til, at kvindehad og kønsbaseret vold mod kvindelige journalister online ikke må tolereres eller normaliseres; der henviser til, at sexistisk hadefuld tale er stigmatiserende, skaber frygt og skam samt psykisk, professionel og omdømmemæssig skade og vækker bekymring med hensyn til digitalt privatliv og sikkerhedstrusler; der henviser til, at onlinetrusler, som ikke kriminaliseres, i ekstreme tilfælde kan eskalere til fysisk vold, chikane og overgreb mod journalister offline;

Z. der henviser til, at den forskelsbehandling, som journalister møder, kan komme til udtryk i forhold til deres køn, race, etnicitet, religion, tro, alder, klasse og seksuelle orientering eller kønsidentitet; der henviser til, at LGBTIQ+-journalister har en højere risiko for onlineangreb; der henviser til, at onlineangreb ofte forværrer sikkerhedstrusler offline; der henviser til, at disse trusler kan føre til selvcensur og have en indskrænkende virkning på presse- og ytringsfriheden;

AA. der henviser til, at strategiske retssager mod offentligt engagement (SLAPP) i mange lande anvendes af politiske og finansielle aktører til at bringe kritiske røster til tavshed eller afskrække journalister, så de indstiller deres undersøgelser af korruption og andre forhold af offentlig interesse; der henviser til, at SLAPP'er er en alvorlig trussel mod ytrings- og informationsfriheden, idet journalister kan blive hindret i eller straffet for at behandle emner af offentlig interesse; der henviser til, at dette især er almindeligt i lande med injurielovgivning, der med større lethed kan misbruges, samt i lande, der styres af autoritære regimer; der henviser til, at flere lande uden for EU eller deres stedfortrædere i øjeblikket er involveret i SLAPP'er mod europæiske journalister ved domstolene i EU-medlemsstater;

AB. der henviser til, at FN's handlingsplan om journalisters sikkerhed og spørgsmålet om straffrihed sigter mod at skabe et frit og sikkert miljø for journalister og mediefolk, både i konflikt- og ikkekonfliktsituationer, med henblik på at styrke fred, demokrati og udvikling i hele verden; der henviser til, at det er nødvendigt at afsætte passende finansielle og menneskelige ressourcer for at sikre en ordentlig gennemførelse af FN's handlingsplan;

AC. der henviser til, at udbredelsen af misinformation, falske nyheder, propaganda og desinformation skaber et klima af udbredt skepsis i befolkningen over for information generelt, hvilket skaber mistillid til journalister og udgør en trussel mod informationsfriheden, den demokratiske debat og mediernes uafhængighed og har medført et øget behov for kyndige mediekilder; der henviser til, at der ikke bliver gjort nok for at beskytte journalister og borgere mod propaganda, falske nyheder og desinformation;

AD. der henviser til, at dataanalyser og algoritmer har en voksende indflydelse på, hvilke oplysninger der gøres tilgængelige for borgerne; der henviser til, at flere lande har vedtaget love under dække af at ville bekæmpe cyberkriminalitet, men som i virkeligheden undertrykker pressefriheden ved at ramme uafhængige og kritiske journalister; der henviser til, at journalister er blevet fængslet, landsforvist og tortureret for at rapportere om korruption og andre menneskerettighedskrænkelser;

AE. der henviser til, at partnerskabet om information og demokrati, der samler 50 stater fra hele verden, opfordrer til indførelse af demokratiske garantier i kommunikations- og informationsrum og anerkender hver enkelt borgers ret til pålidelige oplysninger; der henviser til, at partnerskabet har udarbejdet en række anbefalinger med henblik på at imødegå "informationskaosset", som EU kan bruge til at støtte indsatsen i demokratiske lande uden for Unionen;

AF. der henviser til, at et stigende antal europæiske journalister er tvunget til at rejse til konfliktområder uden nogen forsikring, eftersom forsikringsselskaberne nægter at dække deres ophold;

AG. der henviser til Europa-Parlamentets Daphne Caruana Galizia-pris, der blev oprettet i december 2019 som en hyldest til Daphne Caruana Galizia, en maltesisk undersøgende journalist og blogger, der blev dræbt i et bilbombeangreb i 2017, og som hvert år belønner fremragende journalistik, der fremmer eller forsvarer EU's kerneprincipper og værdier som f.eks. menneskelig værdighed, frihed, demokrati, lighed, retsstatsprincippet og menneskerettigheder;

1. slår fast og insisterer på, at ethvert menneske har ret til ytrings-, menings- og informationsfrihed, og at denne ret omfatter frihed til at hævde sin opfattelse uden indblanding og til at søge, modtage og meddele oplysninger og tanker ved et hvilket som helst meddelelsesmiddel og uanset landegrænser som fastsat i FN's menneskerettighedserklæring; minder om, at journalister kan spille en afgørende rolle i at fremme og sikre demokratiske værdier, menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder; understreger behovet for at beskytte journalister mod enhver form for vold som fastsat i EU-handlingsplanen om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024;

2. minder om, at demokratiet ikke kan fungere uden tilgængelige og pålidelige oplysninger såvel online som offline; understreger vigtigheden af at beskytte journalisters uafhængighed, garantere ytringsfriheden, sikre mediernes mangfoldighed og bevare enhver borgers grundlæggende ret til at blive informeret;

3. minder om, at friheden til at udøve journalistik uden skadelige eller bevidste begrænsninger vidner om demokratiets værdier, og at det derfor bidrager til demokratiske værdier at lade journalister arbejde uden begrænsninger;

4. fordømmer alle forbrydelser, herunder fysiske angreb, kidnapning, tortur, intimidering og hadefuld tale, mod journalister, mediefolk og tilknyttede medarbejdere i hele verden, herunder i EU; udtrykker sin bekymring over det høje niveau af straffrihed i hele verden for disse forbrydelser og opfordrer til, at de ansvarlige drages til ansvar gennem uafhængige, rettidige og effektive efterforskninger i overensstemmelse med internationale forpligtelser og retsstatens principper; understreger ofres og deres familiemedlemmers ret til passende retsmidler og advokatbistand under hele proceduren;

5. fordømmer på det kraftigste alle vilkårlige tilbageholdelser af journalister og alle midlertidige tilbageholdelser baseret på politiske kriterier eller misbrug af lovgivning; opfordrer til øjeblikkelig og betingelsesløs løsladelse af alle journalister, der tilbageholdes uden bevis for personlig deltagelse i en forbrydelse, eller uden at der er rejst tiltale mod dem; opfordrer de relevante myndigheder til at afstå fra også at behandle familiemedlemmer til mistænkte journalister som potentielle mistænkte og fra at anvende administrative eller andre sanktioner mod dem;

6. beklager, at der ifølge Komitéen til Beskyttelse af Journalister i 2022 blev dræbt 67 journalister på verdensplan, foruden dem, som er blevet truet, udsat for vold eller vilkårlig fængsling; hylder alle dem, der mistede livet og blev angrebet under udøvelsen af deres ytringsfrihed, både online og offline, og støtter alle dem, der har modet til at tage til orde mod uretfærdighed, korruption og ulovligheder; understreger, at forbrydelser mod journalister og mediefolk bør efterforskes af Den Internationale Straffedomstol, når de hører under dens jurisdiktion, og opfordrer EU og medlemsstaterne til at yde den nødvendige støtte til efterforskningen;

7. minder om den afgørende rolle, som journalister, herunder politiske og undersøgende journalister, spiller, når de afslører menneskerettighedskrænkelser ved at indsamle pålidelige og relevante oplysninger, kontrollere offentlige myndigheders og folkevalgtes aktiviteter og afsløre overtrædelser af national og international ret, finansielle og erhvervsmæssige forbrydelser, krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden, statslig undertrykkelse, korruption, kriminelle netværk og aktiviteter, miljøforbrydelser og alle former for menneskerettighedskrænkelser, hvilket bidrager til de nødvendige kontrolforanstaltninger for at stille de ansvarlige for krænkelser, herunder magthaverne, til ansvar; fremhæver, at disse aktiviteter udsætter journalister for en forhøjet personlig risiko;

8. gentager sin fortsat dybe bekymring over situationen med hensyn til mediefrihed i verden i lyset af de overgreb og anslag, der stadig begås mod journalister og mediefolk i mange lande, samt den stigende offentlige nedgørelse af dem, hvilket har en negativ indvirkning på udøvelsen af journalistik, navnlig med hensyn til den politiske, undersøgende og grænseoverskridende journalistik; udtrykker særlig bekymring over situationen for journalister og medieorganisationer i de lande, som Journalister uden Grænser anser for at have den sværeste situation i verden; beklager den udbredte mishandling, både online og offline, og censur, som journalister udsættes for, herunder på grund af seksuel orientering, køn og kønsidentitet, i mange lande;

9. understreger den vigtige rolle, som journalister spiller med hensyn til at rapportere om protester og demonstrationer, og opfordrer til, at de beskyttes, så de kan udføre deres arbejde uden frygt, repressalier eller chikane; er bekymret over de øgede restriktioner og repressalier, der har til formål at undertrykke offentlige protester, og som omfatter undertrykkelse af enhver rapportering om dem fra journalister og uafhængige observatører;

10. gentager sin bekymring over manglen på specifikke retlige eller politiske rammer til beskyttelse af journalister og mediefolk mod vold, trusler og intimidering på globalt plan og behovet for at bekæmpe straffrihed for gerningsmændene; fordømmer, at visse offentlige personer og repræsentanter for statslige myndigheder offentligt nedgør journalister, da dette undergraver tilliden til medierne i samfundet;

11. understreger de offentlige myndigheders pligt til at beskytte ytringsfriheden og journalisters sikkerhed og opfordrer lande i hele verden til at vedtage lovgivning og politikker, der trækker på journalisters erfaringer, i overensstemmelse med folkeretten og internationale standarder med det formål at skabe retlige rammer for at forebygge, beskytte og energisk retsforfølge tilfælde af undertrykkelse af journalister og sikre passende efterforskning og opfølgning, herunder anvendelse af effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner; opfordrer indtrængende myndighederne til at gøre deres yderste for at forhindre sådanne voldshandlinger, sikre ansvarlighed og udrydde straffrihed;

12. beklager det forhold, at journalister og mediefolk ofte arbejder under usikre og forværrede arbejds- og sikkerhedsvilkår, hvilket undergraver deres muligheder for at arbejde under ufarlige og hensigtsmæssige forhold; understreger, at der bør lægges særlig vægt på unge journalister og freelancejournalister, og minder om den pligt til at udvise rettidig omhu, som medieorganisationer har over for de journalister og mediefolk, som de arbejder med; understreger, at passende arbejdsvilkår for journalister og mediefolk er afgørende for at fremme journalistik af høj kvalitet, give journalister mulighed for at udføre deres opgaver og opretholde retten til information og retten til at blive informeret; opfordrer myndighederne til at udarbejde nationale handlingsplaner i tæt samarbejde med journalistorganisationer med henblik på at forbedre journalisters arbejdsvilkår og beskytte journalister mod fysisk og psykisk vold;

13. opfordrer til, at der lægges særligt fokus på at sikre kontinuiteten af det arbejde, der udføres af journalister og medieprofessionelle i konfliktområder, da de meget ofte forhindres økonomisk i at fortsætte deres vigtige arbejde som følge af konflikter; er af den opfattelse, at journalister, der rejser til konfliktområder, bør have tilstrækkelig forsikring;

14. understreger, at journalister bør modtage den nødvendige uddannelse, navnlig i sikkerhed og førstehjælp, fra medieorganisationerne; opfordrer virksomheder, navnlig i den digitale sektor, til at foretage en effektiv og grundig due diligence for at forebygge eller afbøde enhver negativ indvirkning på ytringsfriheden, mediepluralismen og journalisters rettigheder i lande uden for EU;

15. minder om forpligtelsen til at beskytte ytringsfriheden, herunder for satirikere og satiretegnere, da de oplyser, fremmer demokratiske værdier og forsvarer menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder og samtidig ytrer protest mod forbrydelser, korruption og magtmisbrug og blotlægger og bekæmper censur og krænkelser af menneskerettighederne;

16. beklager religiøse og statslige myndigheders tiltagende forsøg på at begrænse ytringsfriheden og retten til at kritisere under dække af religiøse love eller blasfemilovgivning, navnlig når det gælder satire eller kritik i form af journalistisk eller kreativt arbejde og udtryk;

17. fremhæver betydningen af at sikre journalistiske faktatjekkeres trivsel og sikkerhed, da de er særligt udsatte, fordi de afslører mis- og desinformation og propagandaspredning og derved ofte bringer kendsgerninger for dagen, som nogle har gjort en stor indsats for at skjule eller forvrænge; opfordrer Kommissionen til at udarbejde værktøjer til at håndtere dette problem, f.eks. et retsgrundlag for de ramte medieplatforme og effektive midler, så de kan operere;

18. påpeger, at sikring af kildernes fortrolighed er en forudsætning for undersøgende journalistik og en uafhængig presse, og at whistleblowere har vist sig at være en vigtig kilde til fremme af gennemsigtighed og ansvarlighed; understreger derfor den rolle, som whistleblowere kan spille med hensyn til at bekæmpe korruption fra statslige og ikke-statslige aktører og holde offentligheden informeret; udtrykker sin støtte til whistleblowere og deres udgivere, der afslører magtmisbrug rundt om i verden;

19. beklager manglen på pålidelige data om situationen vedrørende journalister, der opererer i fjendtlige arbejdsmiljøer; hylder organisationer som Journalister Uden Grænser, Komitéen til Beskyttelse af Journalister, Frontline, Det Internationale Journalistforbund og Det Internationale Konsortium af Undersøgende Journalister, for blot at nævne nogle, for deres støtte til journalister og mediefolk i situationer, hvor der er fare for deres sikkerhed og velbefindende; opfordrer Kommissionen til at udvikle holistiske og sofistikerede metoder til at søge metoder til indsamling af data over længere perioder og over forskellige typer anslag mod journalister; anmoder om, at der i samarbejde med journalistorganisationer udvikles virkningsfulde overvågningsværktøjer, og at Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) fortsat rapporterer jævnligt til Parlamentet om den globale status for mediefrihed og overtrædelser af journalisters rettigheder på verdensplan;

20. fordømmer på det kraftigste ethvert forsøg på at bringe uafhængige medier til tavshed eller undergrave deres frihed og pluralisme og begrænse offentlighedens adgang til pålidelig information via nedlukninger af internettet, ulovlig og/eller uforholdsmæssig overvågning, blokering eller filtrering af internetindhold gennem illegitime eller vilkårlige anmodninger om at fjerne indhold fra platforme eller blokering af kommunikationstjenester og sociale medier; advarer mod praksis, der indirekte begrænser sådanne medier ved hjælp af økonomisk afhængighed og fordømmer navnlig forsøg på at kontrollere public service-medier; beklager, at der i visse lande uden for EU vedtages love om såkaldte udenlandske agenter, som bliver brugt til at bringe journalister til tavshed og undertrykke dem; opfordrer de statslige myndigheder til effektivt at imødegå overgreb og til ikke at anvende beskyttelsesmekanismer til at begrænse ytringsfriheden og give mulighed for censur; anbefaler, at de statslige myndigheder anerkender retten til social og politisk dialog og kritik; minder om, at koncentrationen af medieejerskabet ifølge FN's særlige rapportør for ytrings- og meningsfrihed er en praksis, som er i strid med demokrati og pluralisme, da den hindrer de forskellige samfundssektorers forskelligartede udtryk;

21. fordømmer den voksende brug af overvågningsudstyr og spyware til at overvåge, aflytte og censurere journalisters arbejde; fordømmer staters og private aktørers involvering i denne ulovlige overvågning, som krænker bl.a. retten til privatliv og beskyttelse af journalisters kilder; opfordrer til, at alle beskyldninger om ulovlig overvågning af journalister efterforskes uafhængigt og retsforfølges, og at overtræderne stilles til ansvar; understreger vigtigheden af at sørge for klagemuligheder for journalister, som ulovligt er blevet mål for spyware; opfordrer til streng håndhævelse og overvågning af EU's forordning om varer med dobbelt anvendelsesformål, således at der ikke kan foretages nogen EU-eksport, som gør det muligt for autoritære regimer vilkårligt at forfølge eller angribe journalister;

22. fordømmer brugen af SLAPP, herunder af myndighederne i lande uden for EU mod journalister og medier med base i EU, til at bringe journalister og medier til tavshed eller intimidere og skabe et klima af frygt i den hensigt at undertrykke deres journalistiske virksomhed; glæder sig i denne forbindelse over Kommissionens forslag til et direktiv om bekæmpelse af SLAPP mod journalister i EU; opfordrer til, at denne lovgivning kommer til at omfatte en passende dækning af SLAPP'ers eksterne dimension med henblik på at beskytte journalister med base i EU mod urimelige retssager iværksat af myndighederne i lande uden for EU eller deres stedfortrædere; anmoder i den henseende Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten om at tilskynde lande uden for EU, særligt ligesindede partnere, som endnu ikke har gjort det, til at tage lignende initiativer på nationalt plan og til at engagere sig i dette spørgsmål på internationalt plan; opfordrer EU til at yde juridisk og anden bistand til journalister, som udsættes for SLAPP, og til at EU i samarbejde med dets partnere udarbejder omfattende retningslinjer for anklagere, som håndterer SLAPP, og til at sørge for uddannelse af dem og dommere i emnet; mener, at EU for at forbedre sin optræden udadtil er nødt til at gå foran med et godt eksempel og leve op til sine egne mediepolitiske ambitioner på en fuldstændig sammenhængende og konsekvent måde; glæder sig i denne forbindelse over vedtagelsen af forordningen om digitale tjenester ([1]) og opfordrer til medtagelse af effektive foranstaltninger i de nyligt offentliggjorte forslag til et direktiv om "strategiske retssager mod offentligt engagement" (direktivet om bekæmpelse af SLAPP) (COM (2022)0177) og den europæiske retsakt om mediefrihed (COM(2022)0457), som er tegn på, at EU anlægger en mere robust tilgang til mediepolitik; er af den opfattelse, at disse foranstaltninger kan fungere som inspiration for andre regioner i verden og bidrage til at sætte positive globale standarder; minder om Europarådets henstillinger ([2]) om ærekrænkelse, som omfatter vejledning med henblik på at sikre sanktionernes proportionalitet og respekt for menneskerettighederne;

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2065 af 19. oktober 2022 om et indre marked for digitale tjenester og om ændring af direktiv 2000/31/EF (forordningen om digitale tjenester) (EUT L 277 af 27.10.2022, s. 1).

([2]) Europarådet, "Afkriminalisering af æreskrænkelse: Europarådets vejledning om lovenes proportionalitet og overensstemmelse med menneskerettighederne", 13. juli 2018.

23. glæder sig over foranstaltninger, der har til formål at øge bevidstheden om hele spektret af EU's og andre internationale beskyttelsesmekanismer og -værktøjer, der hurtigt kan tages i brug til støtte for journalister, der er i fare, og som allerede står til rådighed for EU/FN-personale, organisationer beskæftiget med beskyttelse af journalister og civilsamfundsorganisationer; er af den opfattelse, at EU kan øge sin tilstedeværelse, når det drejer sig om at beskytte journalister i udlandet gennem delegationernes arbejde, både ved at arbejde direkte med journalister og gennem sine kommunikationsstrategier for at sikre, at de er kendte og tilgængelige for journalister, også i fjerntliggende områder, og gennem støtte til og fremme af eksisterende internationale varslingsmekanismer for journalister, der er i fare; opfordrer til, at disse beskyttelsesmekanismer og -værktøjer styrkes med en kønssensitiv tilgang og en forøgelse af finansieringen fra EU og medlemsstaterne; fremhæver behovet for, at EU-Udenrigstjenesten og EU-delegationerne har tilstrækkelige finansielle og personalemæssige ressourcer til dette formål;

24. opfordrer EU-institutionerne til at fremme brugen af mediekendskab som et redskab til at støtte borgernes og samfundets bredere forståelse af journalistikkens samfundsmæssige rolle og til at fremme udvekslingsprogrammer for journalister; opfordrer navnlig til at fremme programmer og politikker, der har til formål at fremme medie- og nyhedskompetencer for journalister og medieaktører; mener, at en styrkelse af journalistik er afgørende for at forebygge desinformation, polarisering og vold og kan styrke demokratier ved at skabe mulighed for politisk deltagelse; understreger, at det er vigtigt, at journalister garanteres de passende arbejdsvilkår for at kunne bidrage til en åben, fri og retfærdig offentlig debat, som er et centralt aspekt af at hjælpe samfundet med at bekæmpe desinformation, informationsmanipulation og indblanding; gentager sin opfordring til, at medieuddannelse inkluderes i formelle og uformelle rammer, herunder gennem undervisningsplaner, med henblik på at fremme mediekendskab, -færdigheder og -kompetencer og bidrage til og støtte kritisk tænkning; glæder sig i den henseende til Kommissionens midtvejsevaluering af handlingsplanen for digital uddannelse (2012-2027); gør opmærksom på behovet for at sikre, at mediefrihed indgår i EU's partnerskabsprogrammer med lande uden for EU;

25. fastholder, at der skal ske en styrkelse af samarbejdet mellem onlineplatforme, statslige og retshåndhævende myndigheder for effektivt at imødegå udbredelsen af budskaber, der tilskynder til had eller ansporer til vold mod journalister og mediefolk, og under hensyntagen til at kvinder er særligt udsatte; gør opmærksom på behovet for at gennemføre foranstaltninger for at beskytte journalister mod online- og kønsbaseret vold på sociale medier og andre digitale platforme; opfordrer platformene til straks at fjerne onlinekommentarer eller -reaktioner, der chikanerer journalister, tilskynder til vold og had eller undergraver journalisters sikkerhed; opfordrer indtrængende myndighederne i lande uden for EU til at efterforske og retsforfølge sager om chikane og overgreb på internettet for at drage de ansvarlige til ansvar;

26. understreger, at hadefuld tale og forskelsbehandling i medierne i de senere år, både online og offline, samt cybervold mod journalister er blevet stadig mere udbredt og dermed truer mediefriheden, ytringsfriheden, informationsfriheden og mediepluralismen; minder om, at hadefuld tale på internettet kan tilskynde til vold og onlinechikane; understreger, at især kvindelige journalister også udsættes for seksuel chikane og seksuel vold og er langt mere tilbøjelige til at blive udsat for onlinechikane end deres mandlige kolleger; opfordrer EU og medlemsstaterne til at udøve politisk og diplomatisk pres for at ændre politikker og praksis i lande uden for EU, der fraråder eller endog forbyder kvinder at forfølge en karriere inden for journalistik;

27. opfordrer EU-delegationerne og EU-medlemsstaternes diplomatiske missioner til at anvende EU's menneskerettighedsretningslinjer om ytringsfrihed online og offline på en håndfast, ensartet og konsekvent måde, for så vidt angår beskyttelse af journalister og af pressefriheden; opfordrer kraftigt EU-Udenrigstjenesten, dens delegationer og medlemsstaterne til at gøre alt for at fremme, udnytte og udveksle eksempler på god praksis, navnlig med EU-tjenestemænd, inden de udstationeres uden for EU; opfordrer EU-delegationerne i lande uden for EU til at iværksætte oplysningskampagner for at øge bevidstheden om farerne ved falske nyheder og give den brede offentlighed værktøjer til at identificere disse og søge pålidelige informationskilder;

28. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til altid at afveje valget mellem offentlig tilkendegivelse og tavst diplomati af hensyn til menneskerettighederne; fremhæver betydningen af at øge civilsamfundets forståelse af EU-delegationernes fremgangsmåde i forbindelse med udøvelse af journalistik og ytrings- og meningsfrihed; opfordrer i denne forbindelse EU-delegationerne til så vidt muligt at fremsætte flere offentlige erklæringer, både forebyggende og som reaktion på alvorlige krænkelser af eller begrænsninger af retten til menings- og ytringsfrihed i verden, navnlig i tilfælde af angreb på og tilbageholdelse af journalister i lande uden for EU;

29. opfordrer EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder til at gøre det til en af de højeste prioriteter at garantere sikkerheden for journalister, mediefolk og tilknyttet personale i deres udveksling med myndighederne i lande uden for EU; mener, at der kan gøres mere i denne henseende; insisterer kraftigt på, at næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik bør være mere opmærksom på specifikke tilfælde af ulovlige anholdelser og retsforfølgelser af journalister og begrænsning af deres rettigheder og behovet for at undgå passivitet med hensyn til at beskytte journalister, hvis liv er i umiddelbar fare;

30. opfordrer EU-Udenrigstjenesten til at udarbejde en beredskabsplan, som EU-delegationerne kan følge, indeholdende en række beskyttende værktøjer såsom udstedelse af erklæringer, reaktion på offentlige smædekampagner, koordinering af overvågning af retssager, fængselsbesøg, besøg hos udsatte journalister i hjemmet eller på kontoret, øjeblikkelige henvendelser til myndighederne om sager, bringe betænkelige forhold omkring pressefrihed på banen i bilaterale dialoger, skabe hvile- og aflastningsmuligheder for udsatte eller traumatiserede journalister, yde støtte til midlertidig flytning og/eller evakuering, fysisk ledsagelse i ekstreme situationer og forsøg på at slå til lyd for og opbygge kapaciteten hos lokale retshåndhævende, retslige og statslige myndigheder til at beskytte journalister, herunder ved at presse på for fuld ansvarsplacering for anslag mod pressefriheden; opfordrer til, at der lægges særlig vægt på journalister, der holdes som gidsler, og på beskyttelse af forfulgte journalisters familiemedlemmer; opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at støtte initiativer, der har til formål at advare mediefolk om umiddelbare trusler i lande uden for EU på en målrettet og hurtig måde og til at udvikle skræddersyede retningslinjer for journalister; minder medlemsstaterne om, at humanitære visa kan anvendes som en beskyttelses- og sikkerhedsmekanisme for journalister i fare; understreger betydningen af at fremme og støtte udsatte journalister, bl.a. gennem en genbosættelsesproces, og støtte deres arbejde fra eksil og fortsat støtte journalister, der flygter fra statsstøttet censur og propagandakampagner, ved at hjælpe dem med at flytte til et andet land, hvorfra de kan videreføre deres arbejde fra et sikkert sted, eller flytte deres uafhængige medieforetagender ud af landet, så de fortsat har mulighed for frit at rapportere og viderebringe pålidelige oplysninger;

31. understreger vigtigheden af at fremme uddannelse og oplysningskampagner om forebyggelse af vold mod journalister under udøvelsen af deres arbejde på alle niveauer i samfundet og hos myndighederne; opfordrer indtrængende EU-Udenrigstjenesten til at udvikle en struktureret tilgang til støtte for journalister, der møder digitale trusler; opfordrer i denne forbindelse til, at EU-delegationernes kapacitet til at håndtere dette spørgsmål styrkes, herunder ved at støtte adgang til uddannelse for journalister for at øge deres bevidsthed om forebyggende digital sikkerhed og god praksis; understreger behovet for at udarbejde beredskabsplaner i tilfælde af brud på den digitale sikkerhed i meddelelser, og anmoder om, at der tages hånd om de psykiske konsekvenser af onlinechikane mod journalister; understreger betydningen af at sikre, at EU's støtte til medieudvikling ikke begrænses til at uddannelse af journalister og mediefolk, men også muliggør anskaffelse af teknisk udstyr, hvilket er et ønske, der med jævne mellemrum udtrykkes af uafhængige journalister fra lande uden for EU;

32. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til også yderligere at styrke deres støtte til kapacitetsopbygning ved at bistå lande uden for EU med at vedtage retlige rammer, der fremmer mediepluralisme, beskyttelse af journalister, ytrings- og informationsfrihed online og offline, og ved at sikre, at alle angreb på journalister efterforskes og retsforfølges, og at der indføres passende beskyttelsesmekanismer; opfordrer i den henseende EU til at fremme den løbende udvikling af kompetencer og færdigheder inden for alle fag, som er relevante for beskyttelsen af journalister og andre mediefolk i partnerlande, navnlig for retshåndhævende myndigheder, dommere og anklagere, samt for alle relevante myndigheder, som har med digital sikkerhed at gøre;

33. opfordrer EU-Udenrigstjenesten til at tilskynde til drøftelser mellem de retshåndhævende myndigheder og journalister for at give mulighed for uhindret rapportering og andre medieaktiviteter, der dækker protester eller demonstrationer i lande med EU-delegationer, og til at skabe en fælles forståelse af journalisters rettigheder;

34. understreger behovet for et øget multilateralt engagement og koordinering med hensyn til sikkerhed og effektiv beskyttelse af journalister, mediefolk og tilknyttet personale med henblik på at fastlægge en omfattende politisk tilgang, der omfatter søjlerne forebyggelse, beskyttelse og retsforfølgning; understreger, at EU er nødt til at gå foran med et godt eksempel og må fastholde og øge sin indsats for at beskytte journalister og menings- og ytringsfriheden og bekæmpe staffrihed for forbrydelser mod journalister, mediefolk og tilknyttet personale som en af sine vigtigste prioriteter og med henblik herpå stå i spidsen for og samarbejde med andre demokratier og ligesindede partnere;

35. opfordrer EU-delegationerne, EU-medlemsstaternes diplomatiske repræsentationer og ligesindede partnere til at engagere sig i proaktivt opsøgende arbejde med og støtte til journalister og uafhængige medier i lande uden for EU med henblik på at støtte deres arbejde og arbejdsvilkår, regelmæssigt vurdere pressefrihedens kår i hvert enkelt land, herunder aktuelle eller fremvoksende risici mod journalister, og til at finde måder, hvorpå man kan indføre enten foranstaltninger, der kan forebygge overgreb, eller beskyttelsesforanstaltninger, herunder at yde påviselig og synlig moralsk støtte til udsatte journalister og uafhængige medier; anbefaler, at der oprettes et kontaktpunkt, hvor journalister kan søge beskyttelse og støtte, og som overvåger voldstilfælde;

36. opfordrer Rådet og EU-Udenrigstjenesten til at pålægge målrettede sanktioner i henhold til den globale EU-ordning for menneskerettighedssanktioner (EU's Magnitskij-lov) mod personer og enheder, der er ansvarlige for menneskerettighedskrænkelser mod journalister og mediefolk;

37. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme bæredygtige foranstaltninger i alle deres aftaler og partnerskaber med lande uden for EU med henblik på at beskytte, finansiere og støtte mediepluralisme og uafhængig journalistik; minder i den henseende om menneskerettighedsklausulens centrale betydning i EU's bilaterale aftaler og anmoder om, at der lægges særlig vægt på alvorlige krænkelser af journalisters rettigheder i forbindelse med aktiveringen og anvendelsen af denne klausul; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at afsætte midler til dette formål, herunder ved at øge tildelingen til det tematiske program for menneskerettigheder og demokrati under instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde – et globalt Europa (NDICI);

38. opfordrer Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten til at sikre kendskab til eksistensen af EU's finansieringsprogrammer, og at de er tilgængelige for lokale civilsamfundsorganisationer, der virker for at fremme journalisters sikkerhed og ytringsfrihed, og til, hvor det er relevant, at tilskynde dem til og støtte dem i at ansøge om sådanne programmer og indtage en ledende rolle i udformningen og gennemførelsen af relevante projekter; understreger behovet for at sikre en balance mellem EU-finansiering til projekter til fremme af journalisters sikkerhed og støtte til medieudvikling i overensstemmelse med NDICI's tematiske program om menneskerettigheder og demokrati og dets flerårige vejledende planlægning og dertil knyttede indikatorer; gentager sin opfordring til at forenkle ansøgningsprocessen, så den bliver mindre bureaukratisk;

39. erindrer om, at fremskridt inden for mediefrihed og ytringsfrihed er en vigtig del af tiltrædelsesprocessen til EU; minder om, at kandidatlande med solide og konkurrencedygtige mediemiljøer er mere tilbøjelige til at gøre hurtigere fremskridt i tiltrædelsesforhandlingerne med EU; glæder sig i den forbindelse over den støtte, som kanaliseres via Den Europæiske Demokratifond, men mener, at der er behov for flere tiltag for at støtte uafhængig journalistik på områder, som er under påvirkning af ondsindede udenlandske aktører; gentager derfor sin opfordring til at oprette en særlig europæisk demokratisk mediefond til støtte for uafhængig journalistik i udvidelseslande, europæiske naboskabslande og kandidatlande;

40. opfordrer til, at der indføres en passende og bæredygtig retlig ramme for oprettelse af en beskyttelsesmekanisme for et frit informationsrum baseret på gensidighed i åbenhedskravene; mener, at dette system til beskyttelse af demokratiske informationsrum bør bygge på to søjler: 1) ligebehandling – af alle audiovisuelle foretagender, der sender i EU, 2) gensidighed – åben adgang til det offentlige rum i lande uden for EU for medieforetagender med base i EU;

41. mener, at EU-programmer, -fonde og -initiativer såsom Et Kreativt Europa, handlingsplanen for medier og audiovisuelle medier, observatoriet for mediepluralisme, EU's retningslinjer for menneskerettigheder vedrørende ytringsfrihed online og offline og EU's mekanisme for menneskerettighedsforkæmpere bør anvendes fuldt ud i EU's optræden udadtil til at yde målrettet støtte til medie- og nyhedsorganisationer i lande uden for EU, uanset om medieorganisationerne opfylder deres pligt til at udvise rettidig omhu over for deres journalister, navnlig ved at overholde punkt 16 i Europarådets henstillinger om beskyttelse af journalistik og sikkerheden for journalister og andre medieaktører ([3]) og Kommissionens henstilling fra 2021 om sikring af journalisters beskyttelse og sikkerhed og styrkelse af deres position;

42. opfordrer kraftigt til øget støtte til finansieringsprogrammer, erklæringer og offentlige arrangementer, der har til formål at styrke overvågnings- og beskyttelsesmekanismerne på FN-plan og i forbindelse med regionale menneskerettighedsmekanismer, herunder Den Interamerikanske Menneskerettighedsdomstol, i samråd med journalister og civilsamfundsorganisationer, der støtter journalister; glæder sig over arbejdet under FN's særlige procedurer, hvad angår imødegåelse af trusler mod journalister, herunder FN's særlige rapportør om fremme og beskyttelse af menings- og ytringsfriheden, med henblik på at oprette en international taskforce om forebyggelse, efterforskning og retsforfølgning af angreb på journalister og aktivt at overveje muligheden for at udnævne en særlig FN-repræsentant for beskyttelse af journalister i hele verden;

43. glæder sig over arbejdet i partnerskabet om information og demokrati, der samler 50 stater fra hele verden, og som har opfordret til indførelse af demokratiske garantier i kommunikations- og informationsrum og anerkendt retten til pålidelige oplysninger; støtter gennemførelsen af anbefalingerne fra partnerskabet om information og demokrati;

44. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik.

([3]) Ministerkomitéens anbefaling CM/Rec(2016)4 til medlemsstaterne om beskyttelse af journalistik og sikkerheden for journalister og andre medieaktører.